

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1981/2019
27.06.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... чији је пуномоћник Драган Коњевић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу број Гж 2011/2018 од 16.10.2018. године, у седници већа одржаној 27.06.2019. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу број Гж 2011/2018 од 16.10.2018. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу број Гж 2011/2018 од 16.10.2018. године и пресуде Основног суда у Нишу број П 7366/16 од 14.12.2017. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу број П 7366/16 од 14.12.2017. године је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужена на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 3.250.000,00 динара, и то због претрпљених физичких болова износ од 1.000.000,00 динара, због претрпљеног страха износ од 500.000,00 динара, на име душевног бола због умањења животне активности износ од 1.000.000,00 динара, и на име душевног бола због наружености износ од 750.000,00 динара. Обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка плати износ од 24.000,00 динара, у року од 15 дана.

Апелациони суд у Нишу је пресудом број Гж 2011/2018 од 16.10.2018. године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Нишу.

Тужилац је против правноснажне пресуде другостепеног суда изјавио благовремену ревизију, указујући на потребу за усаглашавање судске праксе у погледу рокова застарелости потраживања везаних за моменат завршеног лечења тужиоца и његових сазнања о могућим даљим последицама по његово здравље.

Одредбом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 55/2014), ревизија је изузетно дозвољена

због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе и ако је потребно ново тумечења права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

По оцени Врховног касационог суда испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној на основу члана 404. ЗПП, јер је побијаном одлуком одступљено од устаљене судске праксе у погледу рачунања рока застарелости за накнаду нематеријалне штете везане за довршетак лечења оштећеног.

Врховни касациони суд је одлучујући о основаности ревизије тужиоца побијану пресуду испитао у границама прописаним чланом 408. Закона о парничном поступку и оценио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у току 1984. године био на одслужењу војног рока у ... на цивилно – војном аеродрому ... и био је распоређен на одржавању авиона. У ноћи 24.08.1984. године је био на стражи, али је по наређењу покривао авион МИГ 21 због чега се попео на крило авиона које је било клизаво јер је ваздух био влажан, те се приликом затезања цираде оклизнуо и пао. При паду је тужилац ударио у колена леве ноге које му је искочило из зглоба. Радило се о тешкој телесној повреди унутар зглобних структура левог колена у виду кидања (руптуре), предњег укрштеног лигамента и оштећења спољашњег менискуса. Седам дана је провео у касарни у ..., а потом је хитно премештен у болницу ВМА у ... . Тамо му је имобилисана нога и након скидања гипса је враћен на задатке с тим што су му давани лакши задаци. Три године након повређивања тужилац је упућен на хитну операцију колена коју су обавили лекари у болници у ... . Током четири месеца након операције кретао се уз помоћ штака и колица, а затим још два месеца само уз помоћ штака. Одлазио је на бањско лечење. Последњих година стање колена се погоршало, добија грчеве у ноzi. Тужилац има 27 шавова од операција и повреда које је задобио. Према налазу и мишљењу вештака судске медицине постоји узрочно последична веза између повреде левог колена коју је тужилац задобио 24.08.1984. године и извршене операције. Вештак се изјаснила да је оперативно лечење трајало у континуитету шест месеци, али да тужилац периодично спроводи физикално лечење све до данас. Оценила је да су наступиле последице јер тужилац није способан за обављање тешких физичких послова и да је дошло до умањења животних активности од 30 %, да је трпео страх и болове, као и душевне болове у погледу естетског изгледа. Тужба у овој парници је поднета 21.06.1990. године.

На основу овако утврђених чињеница нижестепени судови су усвојили приговор застарелости истакнут од стране туженог, па су оценили да је наступила застарелост зато што је до повређивања тужиоца дошло 24.08.1984. године када је тужилац сазнао за штету, а како је тужбу поднео 21.06.1990. године, да је од дана настанка штете, па до предаје тужбе суду протекло више од пет година (објективни рок) и да је потраживање тужиоца на основу члана 376. ст. 1. и 2. Закона о облигационим односима застарело.

Изложено становиште нижестепених судова није правилно.

У случајевима накнаде штете проузроковане повредом тела или оштећењем здравља, у вези примене члана 376. став 2. Закона о облигационим односима (објективни рок застарелости), нужно је утврдити настанак штете. Почетак рока (настанак штете) по правилу се не поклапа са моментом оштећења здравља, већ најчешће са доцнијим временским моментом. Када су у питању душевни болови због умањења животне активности као што је и овде случај, рок се рачуна или од момента завршетка лечења или од момента када је поуздано утврђено да је погоршање здравља дефинитивно и неизлечиво. Тек тада се може утврдити степен оштећења здравља, односно последице које су повреде оставиле, а које се и манифестују кроз умањење животне активности.

У конкретном случају до повреде тужиоца је дошло 24.08.1984. године када је тужилац доживео тешку телесну повреду унутар зглобних структура левог колена у виду кидања (руптуре), предњег укрштеног лигамента и оштећења спољашњег менискуса. Над тужиоцем је извршена хитна операција у мају месецу 1988. године. По налазу вештака медицинске струке постоји узрочно последична веза између повређивања и операције тужиоца. Након операције тужилац је још и физикално лечен неколико месеци. Ове чињенице указују да лечење тужиоца није довршено ни у току 1988. године када је оперативно лечен. Према томе, рок застарелости потраживања из чл. 376 ЗОО, како субјективни тако и објективни, почиње да тече од дана настанка штете, а не од дана повређивања, па имајући у виду када је тужба поднета (21.06.1990. године) произилази закључак да тужиочево потраживање није застарело.

Нижестепени судови су пошавши од погрешне примене материјалног права да је наступио објективни рок застарелости за подношење тужбе, пропустили да утврде све чињенице које су од утицаја на оцену основаности тужбеног захтева тужиоца за тражене поједине видове нематеријалне штете, па је Врховни касациони суд укинуо нижестепену пресуду на основу члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић